

Útdráttur

Tilgangur rannsóknarinnar var að kanna þekkingu og notkun barnshafandi kvenna á fólasíni fyrir og á meðgöngu. Ýmsar rannsóknir, bæði íslenskar og erlendar, sýna að fáar konur á barneignaaldri taka inn fólasín í nægjanlegu magni og á réttan hátt.

Notast var við megindlega aðferðarfræði við gerð þessarar rannsóknar.

Upplýsingum var safnað kerfisbundið með spurningarlista og voru þátttakendur valdir með þægindaúrtaki. Konur sem leituðu til mæðraverndar Heilsugæslustöðvarinnar á Akureyri (HAK) á tímabilinu 1.-15. febrúar 2007, fengu afhentan spurningalisti sem innihélt 13 spurningar. Alls svöruðu 58 konur spurningalistanum. Sami spunningalisti var hannaður og notaður í sambærilegri rannsókn árið 2000 sem Sigfríður Inga Karlsdóttir, Rannveig Pálsdóttir og Reynir Arngrímsson gerðu. Þýði rannsóknarinnar samanstóð af öllum konum sem sækja þjónustu mæðraverndar HAK.

Við tölfraðilega úrvinnslu var notast við hugbúnaðinn Statistical Package for Social Sciences (SPSS) og töflureikninn Microsoft Excel.

Rannsóknarspurningar okkar voru tvær:

- Tóku barnshafandi konur á Akureyri fólasín fyrir þungun og á meðgöngu?
- Hafa barnshafandi konur á Akureyri þekkingu á forvarnargildi fólasíns?

Tilgátur rannsakenda:

- Of fáar konur taka inn fólasín fyrir þungun og á meðgöngu.
- Þekkingu kvenna á barneignaaldri á forvarnargildi fólasíns er ábótavant.

Samkvæmt niðurstöðunum okkar var þekking á forvarnargildi fólasíns mest meðal kvenna á aldrinum 25-34 ára en minnst þekking var meðal kvenna á aldrinum 35-45 ára.

Mjög fáar konur tóku inn fólasín daglega fjórum vikum fyrir þungun eða innan við 30% þáttakenda. Reyndist minnsta hlutfallið vera innan aldurhópsins 35-45 ára eða innan við 20%. Hinsvegar sögðust yfir 50% kvennanna í öllum aldurshópum hafa tekið fólasín daglega eftir þungun. Þetta sýnir greinilega þörf á aukinni fræðslu meðal allra aldurshópa um rétta notkun fólasíns, þ.e. mikilvægi þess að byrja að taka það inn að minnsta kosti fjórum vikum fyrir þungun og a.m.k fram yfir 12 viku meðgöngu.

Lykilhugtök: Fólasíninntaka- forvarnargildi- miðtaugakerfisgallar (MTG)

Abstract

The purpose of the study was to examine the knowledge and use of folic acid among pregnant women both before and during pregnancy. Several studies, both Icelandic and foreign, show that few women in their child-bearing age take folic acid in adequate amounts or in the correct way.

We used quantitative methodology for this study. The information was gathered systematically with a questionnaire and the participants were chosen using convenience sampling. Women that used the maternity service of the Akureyri Health Clinic (HAK) between the 1st of February and the 15th of February, 2007, were handed a questionnaire of 13 questions. A total of 58 women answered the questionnaire. The same questionnaire was fashioned and used in a comparable study in 2000 by Sigfíður Inga Karlsdóttir, Rannveig Pálsdóttir and Reynir Arngrímsson. The population of the study consisted of all the women that used the maternity service at HAK.

For processing the statistics we used the software Statistical Package for Social Sciences (SPSS) and Microsoft Excel.

We had two study questions:

- Did pregnant women in Akureyri take folic acid before and during pregnancy?
- Do pregnant women in Akureyri have knowledge about the importance of preventive measures of folic acid?

The hypothesis of the researchers:

- Too few women take folic acid before and during pregnancy.
- The knowledge of women in their child-bearing age about the importance of preventive measures of folic acid is lacking.

According to our conclusion the knowledge of the preventive measures of folic acid was highest among women 25-34 years old but lowest among women 35-45 years old.

Very few women took folic acid on a daily basis four weeks before pregnancy, or less than 30%. The lowest ratio turned out to be among women 35-45 years old, or less than 20%. However, over 50% of the women in all age brackets said that they had taken folic acid daily after getting pregnant. This clearly shows a need for increased education among all age brackets about the correct use of folic acid, i.e. the importance of beginning the intake at least four weeks before pregnancy and continuing the use at least throughout the 12th week of pregnancy.

Key concepts: intake of folic acid – prevention – neural tube defects